

Horsens-Bryrup-Silkeborg jernbane.

I. INDLEDNING.

Strækningen Horsens-Bryrup er oprindelig anlagt smalsporet og åbnedes for drift i 1899. Senere ombyggedes den til normalsporet, og som sådan åbnedes den for drift i året 1929, i hvilket år forlængelsen fra Bryrup til Silkeborg ligeledes åbnedes.

Den samlede driftslængde er 60,9 km.

Anlægsudgifterne vedrørende banens anlæg udgør kr. 7.094.164,56
hvor i indgår et beløb på kr. 1.016.870,64, svarende til den smalsporede banes aktiekapital.

Midlerne til banens anlæg er tilvejebragt ved aktietegning, og aktiekapitalen udgør - 7.094.164,56
fordelt med:

- ca. 54,8 % til staten,
- 43,6 % - kommunerne og
- 1,6 % - private.

Banen har tilslutning til statsbanestationerne i Horsens og Silkeborg. Tilslutningsafgiften udgør ca. 23.000 kr. for hver station.

Banen ejer i fællesskab med Horsens Vestbaner strækningen Horsens-Lund, der er dobbeltsporet. Med hensyn til ejendomsforholdet til øvrige fællesanlæg henvises til dette afsnit under Horsens privatbaner.

I henhold til lov af $23/3$ 1948 er der foretaget følgende moderniseringsforanstaltninger ved banen:

	Udgift
Anskaffet 1 stk. diesellokomotiv (fra H. J. J.)	kr. 160.000,00
- 2 - skinnebusser og 2 stk. påhængsvogne	- 544.861,65
Andel i reservemotor m. v. til skinnebusser	- 4.100,84
Etableret daglyssignal på Them station..... (ansl.)	- 3.500,00
Ændret - - Lundum -	- 500,00
Foretaget remiseudvidelser i Horsens	- 12.000,00
	kr. 724.962,49
÷ salg af benzinvoan og damplokomotiv	- 63.300,00
	Ialt ... kr. 661.662,49

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt banen har ønsker om yderligere modernisering, bemærkes, at man kunne ønske endnu 11 stationer forsynet med daglyssignaler, hvorefter samtlige stationer ville være forsynet med fremskudte signaler. Med hensyn til yderligere ønsker om modernisering mener man det rigtigst at afvente resultatet af kommissionens arbejde og se, hvorledes banens fremtidige stilling vil blive.

II. OVERBYGNING m. v.

Banens hovedspor er anlagt med 27,55 kg skinner, der nu har en alder af ca. 25 år. Med banens nuværende trafik vil skinnerne antagelig kunne anvendes i 50 år.

Banen er uindhegnet. Kørehastigheden er med visse indskrænkninger for enkelte strækninger 60 km i timen, dog for skinnebustog 70 km i timen.

III. STATIONER m. v.

Banen har inkl. endestationerne ialt 17 betjente stationer og 6 ubetjente holdepladser. På banens egne stationer findes ialt 14 bygninger med bolig. Endvidere ejer banen en remise i Horsens med 2 pladser og en remise i Silkeborg med 1 plads. Med hensyn til ejendomsforholdet til andre bygninger henvises til afsnittet under Horsens privatbaner vedrørende fællesanlæg.

Den samlede brandforsikringssum for banens bygninger udgør ca. 1.218.000 kr., heri medregnet fællesanlæggene med ca. 309.000 kr.

IV. JERNBANEMATERIEL.

Materiellet består af:	Forsikringssum
2 damplokomotiver	311.200 kr.
1 diesellokomotiv	312.500 —
2 skinnebuser	376.000 —
2 dieselmotorvogne à 205 HK	520.000 —
1 motorvogn	90.000 —
1 motordræ sine	5.000 —
2 skinnebuspåhængsvogne	178.600 —
5 personvogne	224.000 —
2 person-, post- og bagagevogne	94.000 —
17 lukkede og 14 åbne godsvogne	321.200 —
1 sneplov	19.000 —
	<hr/>
Ialt ...	2.451.500 kr.

Alle personvognene er forsynet med fjedrende sæder. 2 af godsvognene har en bæreevne på 8 t, 1 på 10 t og resten på 12,5 t pr. stk. eller derover.

Der er i driftsåret 1938/39 kørt 76.238 km med damp- og diesellokomotiver og 210.487 motortogkilometer. I 1952/53 er der kørt 6.392 damptogkilometer, 114.505 motortogkilometer og 211.111 skinnebuskilometer. Der er i 1953/54 kørt ialt 382.305 togkilometer, der fordeler sig således:

Med damplokomotiver	1.950 km
— diesellokomotiver	47.790 —
— motorvogne	81.593 —
— skinnebuser	250.972 —

V. KØREPLAN FOR TOG.

	Hverdage		Søn- og helligd.	
	Sommer	Vinter	Sommer	Vinter
Gennemsnitligt antal ordinære tog	17	17	18	18
Heraf tog over delstrækninger	1	1	0	0

Der henvises iøvrigt til Horsens privatbaners tjenestekøreplan af 17. maj 1953, der med uvæsentlige ændringer var gyldig indtil 23. maj 1954.

VI. AUTOMOBILDRIFT.

Vogn lbnr.	Indreg. nr.	Argang	Motor- fabr.	Driv- kraft	Plads- antal ekskl. fører	Forsik- rings- sum	Biler- nes an- vendelse
3	X 6735	1935	Büssing NAG	Benzin	25	25.000	Horsens- Silkeborg + turistikørsel
4	X 7596	1935	Büssing NAG	—	24	25.000	Horsens- Silkeborg + turistikørsel
5	R 18.001	1935	Leyland	Diesæl	28	70.000	Horsens- Herning
9	R 20.020	1946	Büssing NAG	Benzin	30	40.000	Silkeborg- Vejle
10	R 18.197	1946	Perkins	Diesæl	30	40.000	Horsens- Tørring
11	R 18.913	1946	AEC	—	35	71.000	Silkeborg- Vejle
12	R 18.107	1947	Guy	Benzin	23	30.000	Ejstrupholm- Brædstrup
13	R 18.217	1947	Bedford	—	25	40.000	Vejle- Silkeborg
14	R 18.130	1947	GMC	—	30	50.000	Vejle- Silkeborg
15	R 18.214	1948	Perkins	Diesæl	26	45.000	Horsens- Brande
17	R 18.022	1949	Büssing	—	36	78.500	Silkeborg- Vejle
18	R 18.993	1949	Leyland	—	35	95.000	Horsens- Silkeborg
20	R 18.722	1950	Leyland	—	35	95.000	Silkeborg- Horsens
21	R 18.897	1953	Leyland	—	41	98.000	Horsens- Herning

Som det fremgår af omstående skema, består banens automobilmateriel af 14 rute-automobiler, der ejes i fællesskab med Horsens Vestbaner.

Antal af kørte kilometer i 1938/39	0	} H. B. S.-andel.
— — — — — 1952/53	363.479	
— — — — — 1953/54	371.071	

Banen har koncession på følgende ruter:

- a) Horsens—Brædstrup.
- b) Brædstrup—Silkeborg.
- c) Horsens—Uldum—Tørring.
- d) Horsens—Rask Mølle—Thyregod—Brande.
- e) Horsens—Bryrup—Silkeborg.
- f) Silkeborg—Nørre Snede—Vejle.
- g) Ejstrupholm—Nørre Snede—Brædstrup.
- h) Horsens—Herning (sammen med DSB).

Banen har ikke forgæves søgt koncession på ruter, hvorpå andre for tiden har koncession.

Koncession er ikke mod banens protest givet til nogen rute.

Der er ved kontrakt med private vognmænd etableret godsudbringning fra stationerne Østbirk, Brædstrup, Bryrup og Them by, og herudover er der gratis udbringning af banepakker fra samtlige stationer.

VII. DET VED BANEN ANSATTE PERSONALE.

Banen beskæftiger 28 fast ansatte tjenestemænd, hvortil kommer andelen i fællesfunktionærer, der er opført under Horsens privatbaner, således at det for banens drift nødvendige personale kan ansættes til 48 tjenestemænd. Af banens fast ansatte tjenestemænd er 30 ansat efter den 1. april 1943, og 12 af de på stationerne ansatte er ekspeditricer. Tilbage er der 6 tjenestemænd, der er ansat for den 1. april 1943.

Banens udgift til lønninger (inkl. tillæg og uniformer) til det nævnte personale udgjorde i 1953/54 kr. 540.489,88, heri dog inkluderet lønning m. v. til løse arbejdere i et antal arbejdsdage, der svarer til helårsarbejde for 15 mand.

Til særlige ydelser har banens udgift været kr. 18.045,35.

Lønninger m. v. vedrørende bildriften (automobilmesteren samt løst ansatte chauffører) har udgjort kr. 108.499,55, svarende til helårsarbejde for 11 mand.

Pensionsudgift 1938/39	kr. 13.378,51
heraf reguleringstillæg	— 7.173,61
Pensionsudgift 1952/53	— 110.024,25
heraf reguleringstillæg	— 88.339,44
Pensionsudgift 1953/54	— 122.182,85
heraf reguleringstillæg	— 94.843,31

VIII. TARIFFORHOLD.

Banens takster er siden 1939 forhøjet den $\frac{1}{2}$ 1940, $\frac{1}{10}$ 1940, $\frac{1}{12}$ 1940, $\frac{1}{6}$ 1941, $\frac{1}{11}$ 1946, $\frac{1}{11}$ 1947, $\frac{1}{2}$ 1949, $\frac{1}{7}$ 1950 (fælles takstreglement for de 4 Horsens privat-

baner), $\frac{1}{6}$ 1951, $\frac{1}{12}$ 1953 og $\frac{15}{12}$ 1953. De successive forhøjelser andrager efter de to sidstnævnte takstændringer:

for personbefordringen ca. 80 % og
for godsbefordringen ca. 100 %.

Banens indtægt i 1953/54 pr. personkilometer andrager 5,96 øre og pr. tonkilometer 27,86 øre.

Gennemsnitsrejselængden udgjorde 21,2 km og gennemsnitstransportlængden for befordret gods 18,0 km. For bildriften udgjorde indtægten pr. vognkilometer 101 øre og udgiften 96 øre. Der udregnes ikke for bildriften nogen personkilometer- eller tonkilometerindtægt og heller ikke noget tal for gennemsnitsrejselængden eller transportlængden for gods.

IX. TRAFIKTAL.

<i>Jernbanen:</i>	1938/39	1952/53	1953/54
Antal rejser	198.242	337.695	339.191
– personkilometer	3.896.460	6.825.285	7.193.481
– – pr. banekm	63.981	112.074	118.119
Vægten af befordret gods	13.439	33.348	35.621
Antal tonkilometer	449.587	470.540	642.473
– – pr. banekm	7.382	7.726	10.550

Bilerne. (H.B.S.-andel):

Antal vognkilometer	0	363.479	371.071
– pladskilometer	0	10.468.195	11.206.344
– rejser	0	183.663	185.488

Med hensyn til persontrafikken kan det oplyses, at a) det normalt højeste antal rejsende daglig inden for et tidsrum af 2 timer og b) det højeste antal rejsende ialt ved spidsbelastning på banen inden for et tidsrum af 2 timer i driftsåret 1953/54 har udgjort:

	Hverdage	Søn- og helligdage
a)	Fra Horsens 100. Til Silkeborg 50. Fra Silkeborg 60. Til Horsens 130.	Fra Horsens 180. Til Silkeborg 160. Fra Silkeborg 125. Til Horsens 200.
b)	Fra Horsens 600. Til Silkeborg 600. Fra Silkeborg 600. Til Horsens 600.	

De væsentligste transportartikler med banen har været:

1938/39		1952/53		1953/54	
Art	Tons	Art	Tons	Art	Tons
Foderstoffer	4.730	Skærver	26.505	Skærver	26.760
Mergel	1.786	Gødning	1.207	Gødning	1.076
Gødning	968	Mergel	796	Korn, foderst.	529
Kolonial	753	Korn, foderst.	593	Mergel	528
Smør og æg	704	Øl	563	Øl	522
Kul og koks	691	Trælast	518	Emballage	317
Emballage	424	Emballage	299	Trælast	232
Fisk, fødev.	357	Smør, æg, ost	269	Æg og ost	112

Af meget væsentlig betydning for banens godstrafik er skærvetransporterne fra Lund og Østbirk stationer til statsbanestationer over Horsens og Silkeborg. I driftsåret 1953/54 har skærvetransporterne udgjort ca. 75 % af den samlede godsmængde.

X. SAMLET ØKONOMISK OVERSIGT.

	1938/39	1950/51	1951/52	1952/53	1953/54
Indtægt af personbefordring .	122.615	664.363	688.531	753.112	757.624
– – godsbefordring ...	68.630	211.528	218.471	214.874	218.350
– – postbefordring ...	15.663	34.967	38.886	41.066	45.528
Andre indtægter	8.837	12.280	17.004	12.403	11.970
Samlet driftsindtægt	215.745	923.138	962.892	1.021.455	1.033.472
Samlede driftsudgifter	264.080	1.124.988	1.203.634	1.222.946	1.260.190
(uden afskrivninger, forrentning af lån, afdrag på lån, henlæggelser og forpagtningsafgifter).					
<i>Renter af lån:</i>					
a. Moderniseringslån	0	0	0	0	0
b. Prioritetslån og andre faste lån	0	0	0	0	0
<i>Afdrag på lån:</i>					
a. Moderniseringslån	0	0	0	0	0
b. Prioritetslån og andre faste lån	0	0	0	0	0
Afskrivninger på rutebiler *)	0	68.845	73.643	73.643	76.116
Henlæggelser til afskrivningsfond	0	0	0	0	0
Forpagtningsafgifter	0	0	0	0	0
Ialt udgifter	264.080	1.193.833	1.277.277	1.296.589	1.336.306
Endeligt resultat	÷ 48.335	÷ 270.695	÷ 314.385	÷ 275.134	÷ 302.834
<i>Bilerne. (H.B.S.-andel):</i>					
Indtægt	0	282.951	337.018	367.839	373.766
Udgift	0	200.036	247.417	265.220	279.181
Afskrivning	0	82.915	89.601	102.619	94.585
	0	68.845	73.643	73.643	76.116
Vognmandsandel	0	14.070	15.958	28.976	18.469
Restoverskud	0	0	0	0	0
	0	14.070	15.958	28.976	18.469

Statsbanernes indtægt i 1952/53 hidrørende fra gennemgående billetter udgjorde 45.740 kr. og fra gennemgående gods 222.597 kr.

*) Hovedparten af afskrivningsbeløbene anvendes som afskrivning på rutebillån ved Horsens Vestbaner, jfr. bemærkningen under afsnittet om lån m. v.

XI. BANENS STILLING I ØKONOMISK HENSEENDE.

Status pr. 31. marts 1954.

Aktiver:

Banens anlæg m. v. har kostet:			
Gammel bane	kr.	1.016.870,64	
Ombygning og forlængelse	–	6.077.293,92	kr. 7.094.164,56
Diverse jernbanestationer	kr.	12.392,09	
Maskinafdelingens lager	–	35.342,17	
Baneafdelingens lager	–	5.538,73	
Handelsbanken, indlån, reservefonden	–	1.244,82	
Kasse-konto	–	710,06	
Diverse debitorer	–	103.727,73	
Konto: Etablering af omnibusruter (fælles med Horsens Vestbaner):			
Anskaffelsværdi ³¹ / ₃ 1953	kr.	981.910,00	
Anskaffelse i 1953/54	–	98.910,00	
Anskaffelsværdi ³¹ / ₃ 1954	kr.	1.080.820,00	
Tidligere afskr.	kr.	607.057,88	
Ordinær afskrivning 1953/54 (15 %) – 152.232,00 –		759.289,88	
	kr.	321.530,12	
Horsens–Bryrup–Silkeborg jernbane ¹ / ₂ heraf	–	160.765,06	
Statens beskæftigelsesforanstaltninger	–	57.195,47	
Modernisering i henhold til lov af ²³ / ₃ 1948	–	659.206,07	
Driftsunderskud 1953/54	–	302.833,91	– 1.338.956,11
			Balance ... kr. 8.433.120,67

Passiver:

Aktiekapital:			
Staten	kr.	3.890.940,50	
Kommunerne	–	3.203.224,06	kr. 7.094.164,56
Reservefond	kr.	13.226,11	
Horsens Vestbaner, rutebillån	–	70.061,45	
Etableringsudgifter til omnibusruter afholdt af:			
Reservefonden	–	90.703,61	
Kommunernes à conto indbetaling på driftsunderskuddet 1953/54	–	192.500,00	
Depositokonto ..	–	24.600,00	
Efterkravskonto	–	6.983,47	
Danske Statsbaner	–	62.489,64	
Handelsbanken, konto-kurant konto	–	135.359,42	
Diverse kreditorer	–	53.607,87	
Statsslån til beskæftigelsesarbejder	–	57.195,47	
At overføre:	kr.	706.727,04	kr. 7.094.164,56

	Overført: kr.	706.727,04	kr.	7.094.164,56
Indbetalt til banens modernisering af:				
Diverse kommuner	kr.	191.641,80		
Staten	–	402.500,00		
Banens overskudskonto	–	38.087,27	–	632.229,07 – 1.338.956,11
				<u>Balance ... kr. 8.433.120,67</u>

Fondsbeholdninger.

Reservefondens beholdning udgjorde pr. 31. marts 1954 *kr.* 13.226.

Lån m. v.

På statslånet til beskæftigelsesarbejder er der i henhold til ministeriets skrivelse af ²³/₃ 1949, journal nr. E 3798, afdraget *kr.* 6.400,00. Restlånet udgør pr. 31. marts 1954 *kr.* 57.195,47.

Hos Horsens Vestbaner er der til etablering af rutebildrift optaget et lån på *kr.* 448.300,00, der forrentes med 4 % p. a. og afdrages ved almindelig afskrivning over driften. Afdrag i driftsåret 1953/54 *kr.* 60.847,00. Restlån pr. 31. marts 1954 *kr.* 70.061,00.

Moderniseringsregnskabet over de foranstaltninger, der er udført i henhold til loven af ²³/₃ 1948 er endnu ikke afsluttet. Af det tilsagte statsbidrag på *kr.* 442.610,00 er der pr. juni måned 1954 indgået *kr.* 442.054,25. Kommunerne har indbetalt *kr.* 191.641,80.

Banen har siden 1928/29 givet overskud i driftsårene 1930/31 og 1942/43–1945/46. Driftsunderskuddene i de øvrige driftsår er dækket af de garanterende kommuner. I driftsåret 1932/33 deltog personalet i dækning af underskud med en procentdel af lønnen. Dette tilskud blev med ministeriets godkendelse tilbagebetalt til personalet af driftsoverskuddet for 1944/45. En væsentlig del af overskuddet i årene 1942/43–1945/46 er anvendt som banens bidrag til modernisering i henhold til lov af ²³/₃ 1948.

Banens drift er garanteret af kommunerne indtil den 1. april 1956.

Supplerende oplysninger.

HORSENS PRIVATBANER

Direktøren.

Horsens, den 5. oktober 1954.

PRIVATBANEKOMMISSIONEN AF 1954,
ministeriet for offentlige arbejder,
København K.

Under henvisning til kommissionens skrivelse af 24. f. m. med anmodning om forskellige statistiske oplysninger vedrørende trafikken på jernbanen og bilerne m. v. tillader jeg mig herved at fremsende de ønskede oplysninger for så vidt angår Horsens–Bryrup–Silkeborg jernbane.

1) <i>Jernbane:</i>	1952/53	1953/54
Antal rejser	337.695	339.191
– tons gods	33.348	35.621
Indtægt af personbefordringen	428.240 kr.	428.614 kr.
– – godsbefordringen	178.023 –	178.986 –
Samlet indtægt	653.616 –	659.706 –
2) <i>Ruteautomobiler:</i>		
Antal rejser	183.663	185.488
– tons gods (ansl.)	150	160
Indtægt af personbefordringen	324.872 kr.	329.010 kr.
– – godsbefordringen	36.851 –	39.364 –
Samlet indtægt	367.839 –	373.766 –
3) <i>Lastbiler:</i>		
Antal tons gods (ansl.)	0	0
Indtægt af godsbefordringen	0 kr.	0 kr.
<i>Driftsudgifter:</i>		
Jernbane	957.726 kr.	981.009 kr.
Rutebiler	338.863 –	355.297 –
Lastbiler	0 –	0 –

Banen oppebærer ingen andel i driftoverskuddet fra konkurrerende bilruter.

Statsbanernes indtægt af personbefordringen udgjorde i 1952/53 ca. 158.000 kr., der fordeler sig med ca. 46.000 kr. på almindelige billetter og ca. 112.000 kr. på blankobilletter.

Af statslånet til beskæftigelsesarbejder, stort kr. 57.195,47, er der ikke i 1952/53 og 1953/54 betalt renter og afdrag.

Af lånet hos Horsens Vestbaner, oprindeligt stort 448.300 kr., optaget til etablering af rutebildrift, er der i 1952/53 betalt 7.062 kr. i renter og 60.847 kr. i afdrag, og i 1953/54 4.628 kr. i renter og 60.847 kr. i afdrag.

Navn.

HORSENS-BRYRUP-SILKEBORG JERNBANE

Postekspedition og postbefordring.

For postekspedition har postvæsenet for april måned 1954 betalt ialt 3.645,09 kr., der fordeler sig på banens stationer således:

Lund	kr.	238,45 ¹⁾
Lundum	—	215,58
Stenbjerg	—	174,19
Østbirk	—	711,43
Vestbirk	—	264,30
Gammelstrup	—	61,66
Tønning	—	253,10
Slagballe	—	165,14
Vinding	—	201,79
Bryrup	—	483,34
Vrads	—	135,82
Fogstrup	—	12,50 ²⁾
Them	—	645,02
Virklund	—	82,79

Banens indtægt ved postbefordring udgjorde i driftsåret 1953/54 kr. 45.528,24 fordelt således:

Jernbanen	kr.	42.450,46
Bilerne	—	3.077,78

¹⁾ Kun halvdelen er opført. Den anden halvdel er opført under Horsens Vestbaner, da stationen er fællesstation for de to baner.

²⁾ For brevkassetømning.

Horsens-Bryrup-Silkeborg jernbane.

TRAFIKDIAGRAM

